

Forbigående depresjon.

107050

En av våre fremtredende yngre konjunkturforskere, universitetsstipendiat Petersen, konstaterer at omslaget fra høikonjunktur er inntruffet. Dette kan overhodet ikke diskuteres, mener han, og her er han enig med de fleste som skriver og snakker om disse ting herhjemme.

Ikke alle steder i verden er man enig. I Amerika har man riktignok nu en depresjonsmentalitet i full blomst, men i det land som iallfall for vår hjemlige konjunktur er betydelig mere bestemmende, England, får man ikke så kategoriske uttalelser. Forekommer det bestemte meningsytringer derborte, så går de gjerne i retning av at depresjonen ikke er kommet og heller ikke vil komme på en rum tid. Engelskmennene lever i „a fool's paradise“, sier man herhjemme, men det kunde hende at man gjorde vel i å akte litt nølere på utviklingen hinsides Nordsjøen enn hinsides Atlanterhavet. Der legges større vekt på indekstallet for stålproduksjonen i Amerika enn på forretningsaktiviteten i Storbritannia. Det kan være vel og bra, — for aksjespekulanter i Wall Street, men det er mindre bra for eksportører og importører og almindelige forretningsdrivende.

CHAMBERLAIN

var særdeles kategorisk i underhuset for noen dager siden: På et spørsmål fra arbeidspartihold om hvad regjeringen aktet å foreta sig for å dempe den arbeidsledigheten som truet landet under henblikk på den kommende nedgangsperiode, svarte han at han overhodet ikke aksepterte det som lå til grunn for spørsmålet, nemlig en depresjon. Å snakke om depresjon er ikke bare overdrevet men farlig. England er i en langt sterkere stilling til å møte en forbigående nedgang i handelen enn noensinde siden krigen.

Legg merke til forbigående!

Samme dag fremla koordinasjonsministeren for forsvaret, Sir Thomas Inskip, meget interessante tall for oprustningsprogrammet. Han nevnte at utgiftene for 1937 vilde andra til 278 millioner pund, men for kommende år til mellom 320 og 340 millioner pluss 5—10 mill. til luftforsvaret. Han imøtegikk den oppfatning at rustningene hadde hatt avgjørende innflytelse på stigningen i beskjeftigelsen i England. Økningen i rustningsutgifter siden 1934 var prosentvis langt svakere enn fremgangen for de områder av industrien som ikke på noen måte berøres av rustnings-

programmet. Når man mener at der vil følge et konjunkturtillbake-slag når rustningsprogrammet ebber ut, er det av betydning å legge merke til at rustningene aldri har hatt det omfang som de vil få i

de kommende 1½ år.

Dette er meget betydningsfulle opplysninger. De understreker den oppfatning vi lenge har vært talsmann for, at de områder av vårt næringsliv som direkte influeres av de britiske konjunkturer, ikke har noe spesielt å frykte i de kommende par år. Og innflytelsen er mere omfattende og direkte enn de fleste vet om.

Heller ikke de områder som influeres sterkest fra Tyskland behøver å frykte noe konjunkturtrykk. Hvad shippingen angår er det umulig å spå med noen grad av sikkerhet, men det er iallfall forholdsvis få som venter noe spesielt tilbakefall før omkring 1939. Og innen den tid kan jo så uhyre meget være skjedd, — utviklingen i Amerika kan ha en ganske annen retning enn idag og situasjonen i Østen være slik at verdenshandelen får en stimulans.

De tall som offentliggjøres idag om den norske utenrikshandel i november tyder ikke på noen konjunkturavmatning. 1937 blir etter krigstidens beste år, får vi vite. Det vil si det beste år landet noen gang har hatt, produksjonsmessig sett. Den finansielle situasjon er nu meget sterk, internasjonalt sett, vi er begynt å nedbetale på gjelden og har reserver — åpne og skjulte — som setter oss i en ganske annen motstandsdyktig stilling når den forbigående depresjon innfinner sig.

Den kommer nok, men vi er bortimot overbevist om at den blir meget svak og av kort varighet. Og så? . . . ja, moralen av disse betraktninger får andre trekke.

INFORMATOR.